

Issue paper: Plastic afval in het (mariene) milieu ('plastic soep')

Inleiding

De aanwezigheid van plastic afval in rivieren, zeeën en oceanen, vaak aangeduid als 'plastic soep' vormt een wereldwijd probleem dat schade toebrengt aan het natuurlijke milieu, de visserij en het toerisme. Het probleem staat inmiddels hoog op de politieke nationale en internationale agenda's. De focus ligt hierbij op de oorzaak van de problematiek en verdere invulling van toekomstige maatregelen. Deze maatregelen kunnen ook van invloed zijn op onze bedrijfsvoering en producttoepassingen in de toekomst.

Onze visie

Plastics zijn te waardevol om weg te gooien en zijn en blijven belangrijke grondstoffen ook na het gebruik. Vanuit de visie dat afval niet thuishoort in het (mariene) milieu, zijn NRK en PlasticsEurope betrokken bij diverse initiatieven, met als focus de preventie van vervuiling van het milieu met plastics. Met name door verbetering van het afvalmanagement en -systemen, bewustzijn en campagnes voor gedragsverandering en het optimaliseren van een circulaire economie, zodat in de gehele keten geen lekkages naar het milieu ontstaan.

Aanpak

Binnen Nederland is de plasticsindustrie actief betrokken bij onder andere:

- Educatie van scholieren. Diverse bedrijven binnen onze sector verzorgen gastlessen voor lagere scholen om de bewustwording bij de kinderen omtrent het gebruik en nut van plastics en het probleem van zwerfafval te vergroten. Dit doen we in samenwerking met de stichting C3. Vanuit dezelfde doelstelling hebben wij tevens, samen met C3, een lespakket voor middelbare scholieren ontwikkeld.
- Het project Operation Clean Sweep, gericht op het voorkomen van de lekkage van kunststof korrels en poeders naar het milieu tijdens de productie en het transport van plastic en plastic producten: www.opcleansweep.eu. In dit kader hebben PlasticsEurope en NRK samen met bedrijven het initiatief genomen om platforms in te richten die gezamenlijk acties initiëren en uitvoeren om de vervuiling van het milieu door plastic te voorkomen (o.a. Chemelot, Taskforce OCS Haven Rotterdam).
- Project 'Schone Schelde', waarin we samenwerken met overheden, lidbedrijven, verschillende ketenpartners en NGO's ter voorkoming van zwerfafval in het stroomgebied van de Schelde.
- De NRK Buitenterreindag die we 2x per jaar organiseren. Vele bedrijven nemen deel en maken hun buitenterrein extra schoon op de vrijdag voor de actiedag Nederland Schoon in maart en de dag voor de Cleanup Day in september.
- In internationaal verband heeft een groot aantal bedrijven dat deel uitmaakt van de plastics waardeketen zich aangesloten bij de "Alliance to End Plastic Waste" (www.endplasticwaste.org). De aangesloten partijen vormen een expertise-netwerk dat door een groot aantal projecten wereldwijd oplossingen onderzoekt en implementeert ter voorkoming van plastics vervuiling.

Door de inspanningen van de plasticsindustrie om de plasticringloop verder te sluiten en te verduurzamen zoals beoogd in een circulaire economie, wordt ook het afvalmanagement naar een (nog) hoger niveau getild. Dit heeft ook een positief effect op de vermindering van de lekkages naar het milieu. We doen dit o.a. door samenwerkingen en deelname in het Transitieteam Kunststof, dat verdere uitwerking en invulling geeft aan de circulaire ambities, zoals omschreven in het Rijksbrede programma circulaire economie van het kabinet. Het verder duurzaam sluiten van de kunststof kringloop staat hierin centraal.

Ook de overheden hebben een belangrijke rol wat betreft het voorkomen van zwerfvuil, zoals het stimuleren en faciliteren van de afvalinzameling en het toezicht op de naleving van relevante regelgeving door burgers en industrie.

Microplastics

Microplastics zijn kleine plastic of rubber deeltjes (kleiner dan 5 mm) die in het milieu belanden door met name het uiteenvallen of de slijtage van grotere plastic en rubber voorwerpen. Ze belanden ook in het milieu als gevolg van het gebruik van producten zoals consumentencosmetica, waarin deze deeltjes zijn verwerkt. De plasticsindustrie ondersteunt van harte de initiatieven die genomen worden om de toepassing van deze zgn. plastic 'microbeats' in cosmeticaproducten uit te faseren. Zoals aangegeven vormt de lekkage van de plastic grondstoffen in de vorm van korrels of poeders door de plastics producerende- en verwerkende industrie en de transporteurs een bron van microplastics, die wij met het Operation Clean Sweep initiatief beogen te voorkomen.

Conclusie

Plastic is waardevol, ook na de gebruiksfase. Het hoort niet in het milieu! De plastic soep is een ecologisch, sociaal en economisch probleem dat een mondiale aanpak vraagt en betrokkenheid van de alle partijen in de samenleving.

De plasticsindustrie zet vooral in op verbetering van het afvalmanagement en de bevordering van een verantwoordelijk gedrag van bedrijven in de productketen en de verantwoorde toepassing van plastics waardoor verliezen worden geminimaliseerd. Dat doen wij onder andere door het actief stimuleren en ondersteunen van een duurzaam materiaal- en productontwerp. Daarnaast geven wij actief voorlichting aan consumenten en kinderen. Ook zijn wij actief betrokken bij wetenschappelijk onderzoek naar de gevolgen van plastic verontreinigingen op mens en milieu.

Zowel mondiaal als ook binnen Nederland is onze industrie betrokken bij diverse projecten die hierop gericht zijn.

Bronnen:

www.endplasticwaste.org

www.opcleansweep.eu

www.plasticseurope.org

www.nrk.nl

2021-vs2